

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 2025 р. № _____
Київ

Про схвалення Концепції Державної цільової програми забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України

1. Схвалити Концепцію Державної цільової соціальної програми забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, що додається.

Визначити Міністерство оборони України державним замовником Програми.

2. Міністерству оборони України:

здійснити визначення та провести оцінку потреб у житлі для військовослужбовців Збройних Сил України;

разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади за участю органів місцевого самоврядування розробити та подати Кабінетові Міністрів України протягом семи місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану проєкт Державної цільової програми забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України.

Прем'єр-міністр
України

Д.ШМИГАЛЬ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ 2025 р. № _____

КОНЦЕПЦІЯ
Державної цільової програми забезпечення житлом
військовослужбовців Збройних Сил України

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Питання забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей – є невід'ємною складовою програм соціального та правового захисту військовослужбовців, яким гарантовано Конституцією України, законами України, актами Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами право на забезпечення жилими приміщеннями.

Водночас, за наявності існуючих механізмів заходи, які вживаються з метою вирішення проблемного питання забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей, в умовах постійного фінансового дефіциту на зазначені цілі, на жаль, не можуть забезпечити необхідного позитивного результату.

Стан функціонування державної системи забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей свідчить про недовіру існуючих на сьогодні підходів до вирішення проблематики забезпечення житлом.

В умовах повномасштабного збройного протистояння нашої держави проти російських загарбників збільшується кількість військовослужбовців, які перебувають на квартирному обліку, ветеранів та потребують забезпечення житлом. Це вимагає створення державою відповідних умов, за яких кожний військовослужбовець може отримати постійне житло від держави та органів місцевого самоврядування безоплатно або за доступною вартістю.

За даними житлових комісій та квартирно-експлуатаційних органів у Збройних Силах України станом на 01 січня 2025 року на квартирному обліку перебуває близько 42 тис. сімей військовослужбовців.

Важливість у Збройних Силах України вирішення проблеми житлового забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей полягає у тому, що всі її

складові впливають не тільки на якість життя військовослужбовців та членів їх сімей, а також на виконання ними своїх функціональних обов'язків, а в умовах повномасштабного вторгнення це питання набуло не аби-якого значення.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Існуючі на сьогодні проблеми забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей доступним житлом зумовлені частковою недосконалістю законодавства, що регулює питання соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, а також недотриманням балансу між визначеними підходами та фінансовими можливостями держави, що призводить до неефективності встановлених законодавством гарантій забезпечення житлом, адже не враховуються реальні і обґрунтовані потреби, економічний розвиток держави.

За наявності існуючих механізмів заходи, які вживаються з метою вирішення питання забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей постійним житлом, в умовах постійного фінансового дефіциту на зазначені цілі, на жаль, не можуть забезпечити необхідного позитивного результату.

Державою передбачено різні механізми забезпечення реалізації громадянами України права на житло, зокрема державна підтримка будівництва доступного житла (сплата державою 30 або 50 відсотків вартості будівництва (придбання) доступного житла та/або надання пільгового іпотечного житлового кредиту); безоплатна передача у власність жилих приміщень; виплата військовослужбовцям грошової компенсації за належне їм для отримання житлове приміщення.

Навіть за наявності таких механізмів не всі військовослужбовці та члени їх сімей можуть ними скористатися через обмеженість власної фінансової спроможності для часткової сплати вартості будівництва (придбання) доступного житла або виплати іпотечного житлового кредиту.

Разом з тим, відсутність комплексного підходу, який би враховував потреби у житлі військовослужбовців та членів їх сімей робить існуючі механізми забезпечення житлом недостатньо ефективними.

На сьогодні обсяг фінансування з державного бюджету державних програм на програми забезпечення доступним житлом військовослужбовців та членів їх залишається недостатній.

Мета Програми

Метою програми є забезпечення гарантованого надання житла військовослужбовцям та членам їх сімей для підвищення соціального захисту, мотивації до служби і підвищення бойового духу та ефективності Збройних Сил України, покращення умов життя військовослужбовців та членів їх сімей.

Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Існує два варіанти розв'язання проблеми забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей:

перший варіант – підтримка існуючих підходів із застосуванням застарілого законодавства, що передбачає розроблення окремих програм забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей на національному рівні, не поєднаних у комплексну та збалансовану систему вирішення житлового питання.

У результаті застосування такого підходу відсутня повна об'єктивна інформація щодо стану задоволення потреб у житлі військовослужбовців та членів їх сімей на різних рівнях, що призводить до неефективного спрямування та розподілу бюджетних коштів.

Другий варіант – застосування комплексного підходу до формування програм, спрямованих на покращення житлового забезпечення та розвитку інфраструктури, у поєднанні з реальними потребами військовослужбовців та членів їх сімей та можливостями держави в цілому.

Оптимальним варіантом розв'язання проблеми є другий варіант.

Перевагами зазначеного варіанта є:

оптимізація існуючих механізмів забезпечення реалізації військовослужбовцями та членами їх сімей права на житло з використанням державних і місцевих джерел фінансування, державно-приватного партнерства, міжнародної фінансової та технічної допомоги, а також власних коштів військовослужбовців (за згодою);

підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів та коштів територіальних громад;

запровадження економічних стимулів для суб'єктів господарювання, що беруть участь у процесі забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх

сімей, на пільгових умовах (у тому числі на засадах державно-приватного партнерства);

посилення соціальної відповідальності суб'єктів господарювання, що беруть участь у процесі забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей.

Міжнародний досвід розв'язання аналогічних проблем забезпечення громадян житлом також свідчить про те, що застосування такого підходу є найбільш ефективним в отриманні позитивних результатів для територіальних громад та держави в цілому.

Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання Програми

Виконання Програми передбачається виконати Програму протягом семи місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану.

Шляхами та способами розв'язання проблеми є:

залучення суб'єктів інвестиційної діяльності до будівництва (придбання) житла для військовослужбовців та членів їх сімей;

проведення аудиту черги військовослужбовців та членів їх сімей, які потребують поліпшення житлових умов;

забезпечення створення та ведення електронного реєстру (державного зразка) військовослужбовців та членів їх сімей, які потребують поліпшення житлових умов та визначення в електронному реєстрі двох основних реєстрів (групи обліку): військовослужбовці Збройних Сил України, ветерани військової служби Збройних Сил України та члени їх сімей, які потребують забезпечення постійним житлом;

розроблення та впровадження механізмів пільгового іпотечного кредитування та фінансового лізингу із залученням власних коштів військовослужбовців та членів їх сімей за їх згодою;

організація роботи з органами місцевого самоврядування щодо запобігання ризикам неналежного квартирної обліку, а також ризиків, пов'язаних з отриманням із місцевих бюджетів військовослужбовцями та членами їх сімей житлових приміщень або відповідних коштів на придбання житлових приміщень та залишенням на обліку осіб, що потребують поліпшення житлових умов.

подання Міноборони на розгляд Кабінету Міністрів України узгоджених пропозицій стосовно вироблення єдиних підходів до забезпечення права на житло військовослужбовців та членів їх сімей;

удосконалення існуючих, розроблення нових законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань запровадження фінансово-інвестиційного механізму державної підтримки будівництва (придбання) житла.

Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

Результатом виконання Програми стане покращення умов та створення додаткових можливостей для реалізації права на житло військовослужбовцями та членами їх сімей.

Ефективне виконання завдань, передбачених Програмою, забезпечить досягнення таких результатів:

підвищення ефективності функціонування системи житлового забезпечення військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України, інших військових формувань та членів їх сімей;

посилення соціального захисту військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України, інших військових формувань та членів їх сімей;

удосконалення правових та організаційних засад, інших процедур з вирішення житлового питання військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України, інших військових формувань та членів їх сімей;

впровадження ефективної системи забезпечення житлом військовослужбовців, ветеранів військової служби Збройних Сил України, інших військових формувань та членів їх сімей;

впровадження електронної системи квартирної обліку військовослужбовців та членів їх сімей на державному рівні;

досягнення ефективного використання коштів, що виділяються на фінансування будівництва та придбання житла для захисників України та членів їх сімей, які потребують поліпшення житлових умов за відповідними державними програмами.

Оцінка фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми

Фінансове забезпечення реалізації Концепції передбачається за рахунок і в межах видатків на забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, а також за рахунок місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, незаборонених законодавством.